

AGNIESZKA DRUMMER – O NIEMIECKICH PRZYPADKACH

ROZUMIEM!... BO ABY UMIEĆ TRZEBA ZROZUMIEĆ

www.metodaAD.pl

www.Agnieszka-Drummer.com

Co to w ogóle są przypadki?

Przypadkami posługujemy się mówiąc cokolwiek po prostu ciągle, tylko nie zdajemy sobie z tego sprawy, bo robimy to zupełnie automatycznie.

	przypadek	odpowiada na pytania	wyraz	przykład użycia
1	mianownik	kto? co?	brat	Tam siedzi (kto?) mój brat.
2	dopełniacz	kogo? czego? czyje?	brat a	To jest pokój (kogo? czyj?) mojego brata.
3	celownik	komu? czemu?	brat u	Daję prezent (komu?) mojemu bratu.
4	biernik	kogo? co?	brat a	Widzę tam (kogo?) mojego brata.
5	narzędnik	(z) kim? (z) czym?	brat em	Jadę na wakacje (z kim?) z moim bratem.
6	miejsownik	(o) kim? (o) czym?	brac ie	Wiem dużo (o kim?) o moim bracie.
7	wołacz	o!	brac ie!	Bracie, zadzwoń do mnie!

	przypadek	odpowiada na pytania	wyraz	przykład użycia
1	mianownik	kto? co?	siostra	Tam siedzi (kto?) moja siostra.
2	dopełniacz	kogo? czego? czyje?	siostr y	To jest pokój (kogo? czyj?) mojej siostry.
3	celownik	komu? czemu?	siostr ze	Daję prezent (komu?) mojej siostrze.
4	biernik	kogo? co?	siostr ę	Widzę tam (kogo?) moją siostrę.
5	narzędnik	(z) kim? (z) czym?	siostr ą	Jadę na wakacje (z kim?) z moją siostrą.
6	miejsownik	(o) kim? (o) czym?	siostr ze	Wiem dużo (o kim?) o mojej siostrze.
7	wołacz	o!	siostr o!	Siostro, zadzwoń do mnie!

W języku niemieckim są tylko cztery przypadki, a nie siedem. To z jednej strony DOBRA wiadomość, bo mniej się trzeba uczyć. Z drugiej strony też trochę zła wiadomość, bo za pomocą tych czterech przypadków trzeba wyrazić wszystkie siedem, do których jesteśmy przyzwyczajeni. Czyli generalnie jest trochę inaczej. No ale ok, w końcu uczymy się języka obcego, więc COŚ musi być inaczej niż w polskim.

*Przypadki w języku niemieckim są dużo, dużo prostsze
niż w języku polskim!*

Spójrzmy dla porównania z poprzednimi tabelami na język niemiecki:

	przypadek	odpowiada na pytania	wyraz	przykład użycia
1	mianownik	kto? co?	der Bruder	Tam siedzi (kto?) mój brat.
2	dopełniacz	kogo? czego? czyje?	des Bruders	To jest pokój (kogo? czyj?) mojego brata.
3	celownik	komu? czemu?	dem Bruder	Daję prezent (komu?) mojemu bratu.
4	biernik	kogo? co?	den Bruder	Widzę tam (kogo?) mojego brata.

	przypadek	odpowiada na pytania	wyraz	przykład użycia
1	mianownik	kto? co?	die Schwester	Tam siedzi (kto?) moja siostra.
2	dopełniacz	kogo? czego? czyje?	der Schwester	To jest pokój (kogo? czyj?) mojej siostry.
3	celownik	komu? czemu?	der Schwester	Daję prezent (komu?) mojej siostrze.
4	biernik	kogo? co?	die Schwester	Widzę tam (kogo?) moją siostrę.

Dlaczego są to dwie różne tabele? Dlatego, że w pierwszej pokazałam rodzaj męski, a w drugiej rodzaj żeński (jest jeszcze rodzaj nijaki, a także oczywiście liczba mnoga, ale pozwoliłam sobie tu na razie trochę uprościć).

*Tabela wszystkich rodzajów i przypadków
wygląda tak:*

przypadek	rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki	liczba mnoga
mianownik	der	die	das	die
dopełniacz	des	der	des	der
celownik	dem	der	dem	den
biernik	den	die	das	die

W ostatnich latach, aby ułatwić uczącym się niemieckiego naukę, zaczęto specjalnie dla nich w podręcznikach stosować inny układ tej głównej tabeli, a mianowicie taki:

przypadek	rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki	liczba mnoga
mianownik	der	die	das	die
biernik	den	die	das	die
celownik	dem	der	dem	den
dopełniacz	des	der	des	der

Dlaczego?

Dlatego, że wypada zacząć od mianownika, bo to taka podstawowa, słownikowa forma. Ale szczerze mówiąc najważniejszym – bo zdecydowanie najczęściej używanym niemieckim przypadkiem - jest biernik. W następnej kolejności jest celownik, który używany jest 12 razy rzadziej niż biernik. A na szarym końcu znajduje się dopełniacz, który coraz bardziej w ogóle wychodzi z praktycznego użycia. Często jest w mowie potocznej zastępowany celownikiem.

A także dlatego, że w ten sposób łatwiej ogarnąć te „der, die,das” (fachowo zwane rodzajnikami określonymi).

Porównajmy:

przypadek	r. męski	r. żeński	r. nijaki	liczba mnoga
mianownik	der	die	das	die
dopełniacz	des	der	des	der
celownik	dem	der	dem	den
biernik	den	die	das	die

przypadek	r. męski	r. żeński	r. nijaki	liczba mnoga
mianownik	der	die	das	die
biernik	den	die	das	die
celownik	dem	der	dem	den
dopełniacz	des	der	des	der

W drugiej tabeli, tej nowocześniejszej, kolory są bardziej uporządkowane, prawda? Dotyczy to wszystkich kolumn za wyjątkiem rodzaju męskiego, który niestety pozostaje pstrokaty tak czy inaczej.

Oczywiście wszystko jedno, której tabeli się dobrze nauczysz. Mnie osobiście było mimo wszystko łatwiej z tą pierwszą, ale w czasach, gdy ja uczyłam się niemieckiego nie wymyślono jeszcze tej drugiej wersji, więc to moje subiektywne zdanie.

Nauczenie się niemieckich przypadków jest proste!

Bo zauważ:

- *Po pierwsze* – mamy tylko cztery przypadki zamiast siedmiu (istnieją języki, które mają nawet więcej niż siedem przypadków!)
- *Po drugie* – w niemieckim nie zmienia się cały wyraz, tzn. nie dochodzi na jego końcu jakaś specyficzna końcówka, zmienia się praktycznie TYLKO RODZAJNIK! To ogromne ułatwienie!
- *Po trzecie* – istnieją stosunkowo ściśle reguły, kiedy używać którego z przypadków.

Mamy tylko dwie główne możliwości tych reguł.

➤ **PIERWSZA MOŻLIWOŚĆ**

Dany czasownik łączy się z danym przypadkiem. To tak samo jak po polsku. Na przykład czasowniki kupować, sprzedawać, mieć, kochać, lubić łączą się zawsze z **biernikiem**, no bo kupujemy, sprzedajemy, mamy, kochamy oraz lubimy KOGO? CO?, prawda?

Ich kaufe das Auto.	Kupuję/kupię (ten) samochód.
Ich verkaufe den Computer.	Sprzedaję/sprzedam (ten) komputer.
Ich habe die Bücher.	Mam (te) książki.
Ich liebe den Hund.	Kocham (tego) psa.
Ich mag dich.	Lubię cię.

A np. czasownik helfen – pomagać – łączy się z **celownikiem**:

Ich helfe dem Mann.	Pomagam/pomogę (temu) panu.
---------------------	-----------------------------

Ok, może się też zdarzyć, że czasownik łączy się i z biernikiem i z celownikiem, np.:

Ich kaufe der Freundin das Geschenk. Kupuję/kupię (tej) przyjaciółce (ten) prezent.

➤ DRUGA MOŻLIWOŚĆ

Drugą możliwością są tzw. przyimki. To takie krótkie słówka organizujące nam dłuższe słowa w jakąś logiczną całość. Przyimki to np. auf, mit, ohne, in, zu, von, aus, vor, hinter i jeszcze kilkanaście innych.

Niektóre czasowniki łączą się z przyimkami, a niekiedy mają wręcz takie stałe połączenia, składające się w sumie z trzech fragmentów:

Warto takich „trójek” uczyć się jako całości, najlepiej całych przykładowych zdań, bo tak w kontekście łatwiej zapamiętać. Np.:

Ich **warte** **auf** **den** Bus. Czekam na autobus.

Ich **fahre** **mit** **dem** Bus. Jadę autobusem.

...wiedząc, że autobus jest po niemiecku rodzaju męskiego (der Bus).

I tu dochodzimy do sedna sprawy

Nie będziemy w stanie poprawnie operować przypadkami, jeśli nie będziemy wiedzieli, jakiego rodzaju gramatycznego jest wyjściowe słowo (czyli der, die czy das)!

Niestety, nie zawsze to, co po polsku jest np. rodzaju męskiego jest też po niemiecku rodzaju męskiego. Czasami tak się wprawdzie zdarza, ale nie ma na to żadnej reguły, więc trzeba się ZAWSZE uczyć nie tylko danego wyrazu (rzeczownika), ale również jego rodzaju gramatycznego (der, die, das).

- Problemem nie są więc te cztery przypadki jako takie, bo przypadków można się naprawdę szybko, bez problemu i raz na całe życie nauczyć, to w sumie jedna nieskomplikowana tabela.
- Trochę więcej czasu kosztuje nas ogarnięcie, które czasowniki łączą się z którymi przypadkami (ale tu zasady są bardzo podobne, a jeśli nie podobne, to wręcz prostsze niż w języku polskim!).
- Stosunkowo najwięcej wysiłku – ale to jest także wykonalne! – wkładamy w naukę przyimków i ich połączeń, bo to faktycznie trochę śliski temat.

Ale – powtarzam – nic z tego nie będzie, jeśli nie zadbamy od samego początku nauki o posiadanie w głowie informacji wyjściowej, czyli jakiego rodzaju jest dane słowo.

A jak to zrobić? Jak zapamiętać, co ma jaki rodzaj? To już materiał na innego ebooka ;)

Do usłyszenia!

Pozdrawiam serdecznie,

Agnieszka Drummer

www.metodaAD.pl

www.agnieszka-drummer.com

